

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ
ของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ
ของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2558

นางสาวอาจารย์ แสงคุณ
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัลลภา ปิติสันต์

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พริศา รุ่งเรือง

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรณพ ต้นละมัย, Ph.D.

คณบดี

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวิวงศ์

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจากหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา สามท่าน คือ อาจารย์ ดร. พัลลภา ปิติสันต์ อาจารย์ ดร. พลิศารุ่งเรือง อาจารย์ ดร. รวิณ ระวิวงศ์ ในการแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่าน นี้เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของ เนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย

ขอขอบคุณ คุณพ่อ นาวาเอกสมจิตต์ แสงวงคุณ คุณแม่ สุภาพันธุ์ แสงวงคุณ และพี่ชาย นาวาตรี พรชัย แสงวงคุณ และเพื่อนๆ ตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ ที่ผู้วิจัยไม่สามารถ กล่าวนามได้หมดในที่นี้ ซึ่งอยู่เบื้องหลังความสำเร็จที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจ ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบ ขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อาจารย์ แสงวงคุณ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขต
กรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING THE DECISION TOWARD RETIREMENT LIFE IN BANGKOK

อาจารย์ แสงคุณ 5650251

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผศ.ดร.พัลลภา ปิติสันต์, Ph.D., ผศ.ดร.พริศา รุ่งเรือง, Ph.D.,
ผศ.ดร.รวิน ระวิวงศ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

ในการจัดทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของชาวญี่ปุ่นที่พำนักในกรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์จัดทำขึ้นเพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการใช้ชีวิตของชาวญี่ปุ่นและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและเพื่อศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงภาคการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กลุ่มเป้าหมายเป็นชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ และชนิดเลือกตอบได้ 3 ข้อ และคำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพื่อสอบถามประสบการณ์และความคาดหวัง และแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ผลการวิจัยพบว่า ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยในกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ ค่าครองชีพที่ถูกเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกที่พำนักอาศัยและใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ โดยปัญหาและข้อลำบากในการใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานครคือในด้านการเดินทางและการคมนาคม รวมถึงการประชาสัมพันธ์สำหรับชาวต่างชาติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการกลับมาใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุและพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร และมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเช่น ควรมีระบบขนส่งสาธารณะที่ดีขึ้น และระบบการให้ข้อมูลภาษาต่างประเทศสำหรับชาวต่างชาติที่ควรมีมากขึ้น

คำสำคัญ : พำนักระยะยาว/เกษียณอายุ/ชาวญี่ปุ่น/กรุงเทพมหานคร/ปัจจัยในการดำเนินชีวิต

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ตัวแปรการวิจัย	2
1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย	3
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น	5
2.2 ประชากรผู้สูงอายุในประเทศญี่ปุ่น	5
2.3 การย้ายถิ่นฐานของชาวญี่ปุ่นวัยเกษียณ	9
2.4 แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ	10
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	13
3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย	13
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย	13
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	14

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	16
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในกรุงเทพมหานคร	18
4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเกษียณอายุการทำงานและแนวโน้มการตัดสินใจ	22
4.4 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของชาวญี่ปุ่น	23
4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	26
5.1 สรุปผลการวิจัย	26
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	27
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	28
5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย	29
บรรณานุกรม	30
ภาคผนวก	32
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	32
ประวัติผู้วิจัย	37

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	16
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	16
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	17
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	17
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจุดประสงค์ในการพำนัก	18
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพำนัก	18
4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยกัน	19
4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของที่พักอาศัย	19
4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าเช่าของที่พักต่อเดือน	19
4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหัวข้อปัญหาและความลำบาก	20
4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสามสิ่งที่ยากทำที่สุดเมื่อเกษียณอายุ	22
4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานออกนอกประเทศญี่ปุ่นหลังจากเกษียณอายุหรือไม่	22
4.13 จำนวนและร้อยละของหัวข้อสำคัญของชาวญี่ปุ่นในการเลือกที่อยู่อาศัยในต่างประเทศหลังวัยเกษียณ	22
4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่กรุงเทพมหานครหลังวัยเกษียณ	23

สารบัญรูปภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดงานวิจัย	3
2.1	จำนวนประชากรชายหญิงชาวญี่ปุ่น	6
2.2	แนวโน้มจำนวนประชากรชาวญี่ปุ่น แบ่งตามช่วงอายุ	7
2.3	อัตราความเพียงพอของเงินบำนาญ	8
3.1	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	14
3.2	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเข้ามาพำนักระยะยาวของชาวต่างชาติ รวมถึงชาวญี่ปุ่นในหัวเมืองใหญ่ของประเทศไทย กำลังเป็นที่สนใจของนักลงทุน และการก่อกำเนิดธุรกิจเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติในวัยเกษียณ เช่น ธุรกิจทางการแพทย์ การพยาบาลผู้สูงอายุ ธุรกิจอาหารสุขภาพ อสังหาริมทรัพย์ และอื่นๆ ซึ่งกรุงเทพมหานคร ก็เป็นหนึ่งในหัวเมืองใหญ่ของไทยทั้งในด้านการท่องเที่ยว การลงทุนธุรกิจ และการพำนักระยะยาวหลังเกษียณ ของชาวญี่ปุ่น ด้วยปัจจัยด้านค่าครองชีพที่ต่ำกว่าประเทศญี่ปุ่น อากาศอบอุ่น ผู้คนเป็นมิตร การใช้ชีวิตที่สะดวกสบาย บรรยากาศการทำงานที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป มีสินค้าร้านค้าและอาหารญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก การเดินทางสะดวกทั้งรถไฟฟ้าและรถไฟใต้ดิน และปัจจัยที่สำคัญคือการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังคงดำเนินอยู่ โดยสนับสนุนให้มีการลงทุนในต่างประเทศและสนับสนุนการให้ชาวญี่ปุ่นไปพำนักระยะยาวในต่างประเทศที่มีค่าครองชีพต่ำกว่า

ดังนั้นจึงเป็นโอกาสดีที่กรุงเทพมหานครจะได้พัฒนาสาธารณูปโภคและปัจจัยสำคัญต่างๆ เพื่อพัฒนาประเทศ และนารายได้กลับเข้าสู่ประเทศต่อไป การเข้ามาพำนักระยะยาวของชาวญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ เกิดจากการได้มาทำงานหรือทำธุรกิจในช่วงวัยทำงาน ซึ่งการวิจัยนี้ จะทำการวิจัยกับ ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อสอบถามทัศนคติ การทำงาน ทั้งทางด้านการสื่อสาร การเดินทาง และปัญหาที่พบในช่วงทำงานที่กรุงเทพมหานคร และแนวทางในการตัดสินใจว่าหลังจากเกษียณอายุการทำงานชาวญี่ปุ่นเหล่านี้มีแนวโน้มจะใช้ชีวิตอยู่ต่อในกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้นี้ไปเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตามความเหมาะสมได้ต่อไป

แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นมาท่องเที่ยวและทำงานในประเทศไทย และการพำนักระยะยาวของชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่แต่ก็ยังไม่พบว่ามีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการทำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการออกแบบที่อยู่

อาศัย ความปลอดภัย กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ต่างๆ รูปแบบการใช้ชีวิตหลังเกษียณ
ของชาวญี่ปุ่น และการออกแบบธุรกิจสำหรับชาวญี่ปุ่นวัยเกษียณในกรุงเทพมหานคร
ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการใช้ชีวิตชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขต
กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่
อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2.3 เพื่อศึกษาหาแนวทางปรับปรุงภาคการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจของ
ชาวญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานครซึ่งมีปัจจัยและขอบเขตที่เกี่ยวข้องดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ

ปัจจัยด้านประสบการณ์ ได้แก่ ระยะเวลาพำนัก จุดประสงค์ในการพำนัก ประเภทที่พัก
ประสบการณ์ในด้านดี และ ไม่ดี ที่พบเจอ ประสบการณ์ปัญหาและข้อลำบากในการอยู่อาศัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ เขตสุขุมวิท ทองหล่อ เพลินจิต สีลม สาทร
ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านประชากร ชาวญี่ปุ่นจำนวน 100 คนที่พำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบเขตด้านเวลา กำหนดขอบเขตด้านเวลาไว้เฉพาะระหว่างการศึกษาวิจัย คือ ช่วง
ระยะเวลา เดือน มีนาคม ถึง เดือน เมษายน 2558

1.4 ตัวแปรการวิจัย

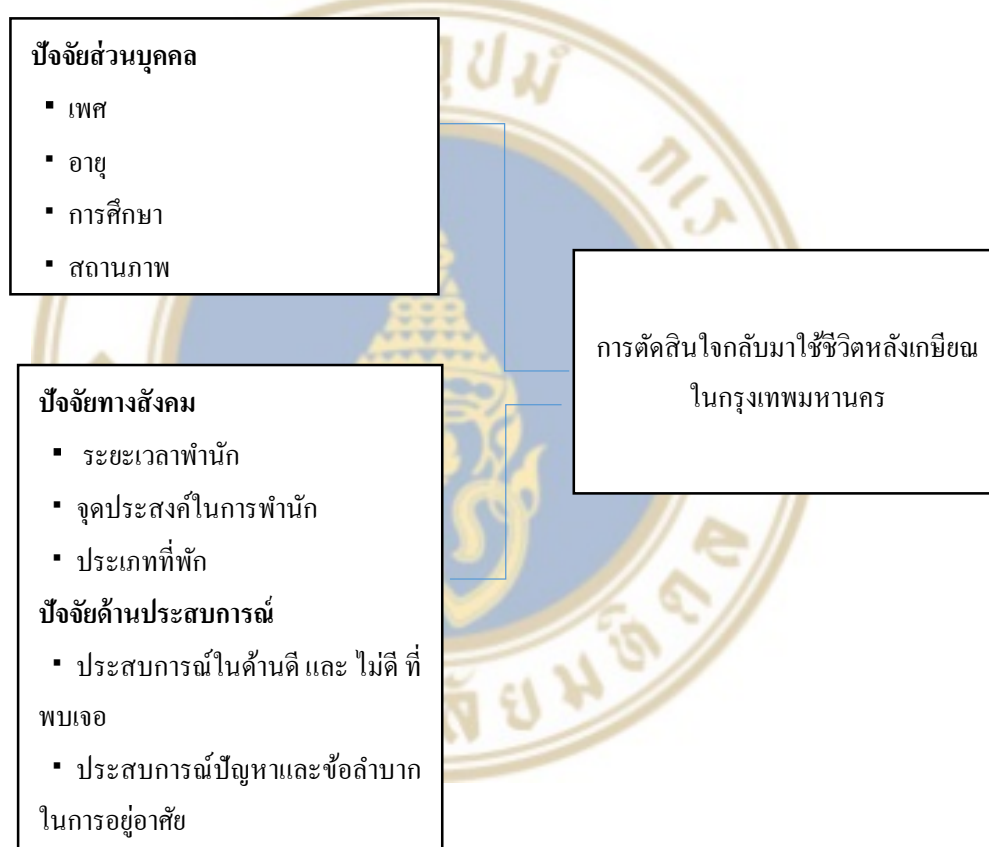
ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ

ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ระยะเวลาพำนัก จุดประสงค์ในการพำนัก ประเภทที่พัก และ ปัจจัยด้านประสบการณ์ประสบการณ์ในด้านดี และ ไม่ดี ที่พบเจอ ประสบการณ์ปัญหาและข้อ ลำบากในการอยู่อาศัย

ตัวแปรตาม คือ ข้อมูลทางด้านการตัดสินใจในการใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานคร

1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1.1 : กรอบแนวคิดงานวิจัย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เกษียณ หมายถึง การครบกำหนดอายุการทำงาน หรือ สิ้นกำหนดอายุการทำงาน รวมถึงงานราชการ งานเอกสาร ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว หรือ มีอาชีพอิสระ โดยนับตั้งแต่อายุ 60 ปี ขึ้นไป

ประสบการณ์ หมายถึง ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา และประสบการณ์ก็เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน ประสบการณ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่น มีทั้งประสบการณ์ทางตรง คือได้ประสบพบเจอ ปะทะหรือสัมผัสด้วยตัวเอง ได้ยินได้ฟังเอง หรือกระทำเอง เช่น ประสบการณ์การเดินทางด้วยรถยนต์แล้วเจอรถติดทำให้เสียเวลาและประสบการณ์ทางอ้อม ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดหรือรับรู้มาอีกทอดหนึ่ง เช่น ได้ยินคนญี่ปุ่นที่อยู่ในชมรมคนญี่ปุ่นในประเทศไทยเล่าให้ฟังว่าถูกแท็กซี่คิดค่าบริการเกินราคาในตอนกลางคืน เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยนี้ ยังหมายถึงประสบการณ์ในที่ทำงานและในการพำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

การตัดสินใจ หมายถึง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตใต้สำนึกที่มีผลต่อการย้ายถิ่นฐาน หรือการพำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

เกษียณ หมายถึง การหมดกำหนดอายุการทำงานหรือครบวาระอายุการทำงาน ทั้งการตัดสินใจเกษียณการทำงานจากธุรกิจของตัวเอง และ การครบวาระอายุการทำงานตามที่กำหนดไว้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของชาวญี่ปุ่นในการพำนักระยะยาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ทราบถึงทัศนคติและสิ่งที่ชาวญี่ปุ่นที่พำนักในเขตกรุงเทพมหานครคาดหวัง เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุการทำงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบธุรกิจที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เกษียณอายุชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

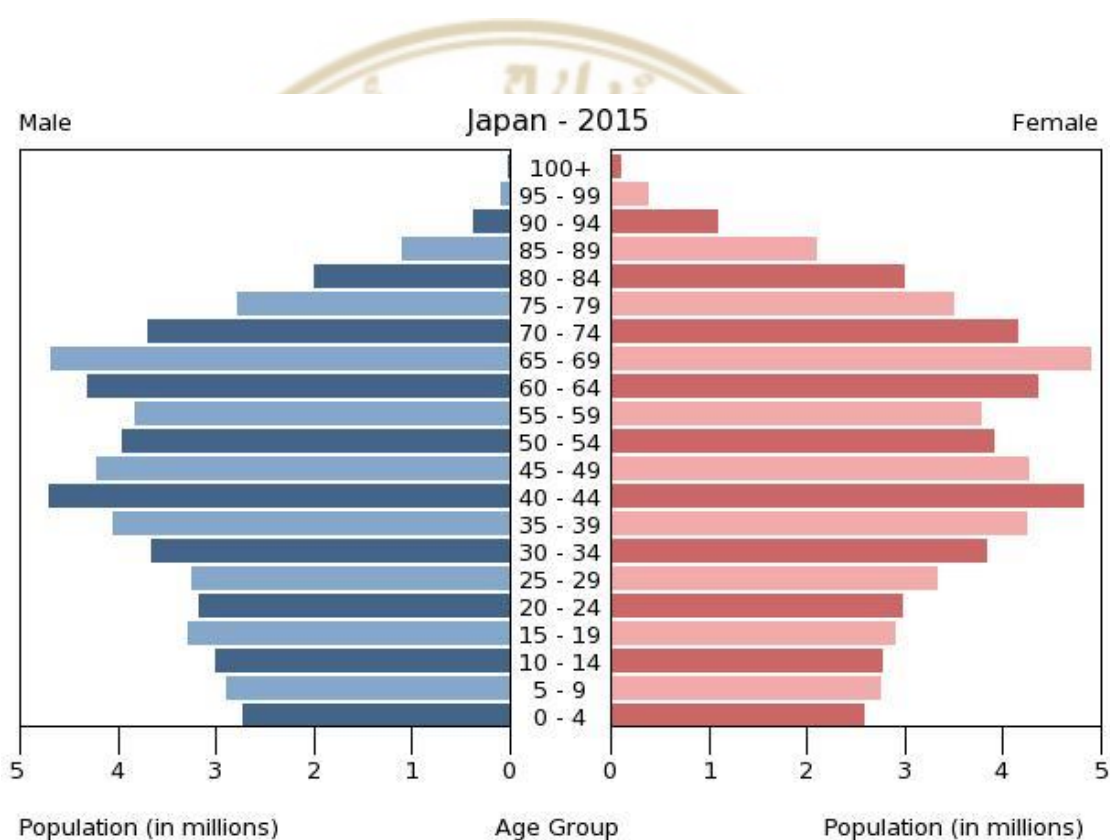
2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันยาวนานกับประเทศญี่ปุ่นในหลายด้าน ทั้งในทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน เทคโนโลยี และการสนับสนุนความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในโอกาสต่างๆ จากข้อมูลสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยระบุว่า ปีพุทธศักราช 2547 ญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของไทยและเป็นประเทศที่มีการลงทุนธุรกิจในประเทศไทยมากที่สุด ในขณะที่ไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเป็นรายใหญ่อันดับที่ 7 จากทั่วโลก ส่วนการลงทุนโดยตรงจากญี่ปุ่นในประเทศไทยที่ผ่านมามาจนถึงปี 2547 มีมูลค่าคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมด โดยญี่ปุ่นเป็นประเทศผู้ลงทุนรายใหญ่ที่สุด โดยข้อมูลจากหอการค้าญี่ปุ่นระบุว่าปัจจุบันมีบริษัทญี่ปุ่นที่มีการตั้งฐานผลิตในประเทศไทยมากถึง 1552 บริษัท (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2557 ทั้งนี้ เฉพาะบริษัทที่ลงทะเบียนกับหอการค้าญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น) และในการสำรวจจำนวนประชากรชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยซึ่งสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยจัดทำในต้นเดือนตุลาคมของทุกปี ปรากฏว่า ในปี พุทธศักราช 2554 มีชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน 49,983 เพิ่มขึ้นประมาณ 220% เมื่อเทียบกับสถิติในเวลาเดียวกันของปี พุทธศักราช 2547 และมีแนวโน้มว่าจำนวนประชากรญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะขยายตัวมากขึ้น และจากสถิติการสำรวจพบว่าคนญี่ปุ่นที่อยู่ในประเทศไทยอยู่อาศัยมาก คือ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และ เชียงใหม่ ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้การโยกย้ายของพนักงานบริษัทชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก และทำให้การหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมญี่ปุ่น ทั้งทางด้านอาหาร การสื่อสารภาษา และการยอมรับวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ทำให้ทำงานร่วมกันได้

2.2 ประชากรผู้สูงอายุในประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีสัดส่วนผู้สูงอายุ ซึ่งมีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 32.0 ซึ่งมีมากที่สุดเป็นอันดับแรกของโลก และมีอายุคาดหวังของประชากรที่ยังมีสุขภาพดี (Healthy life expectancy) ที่อายุ

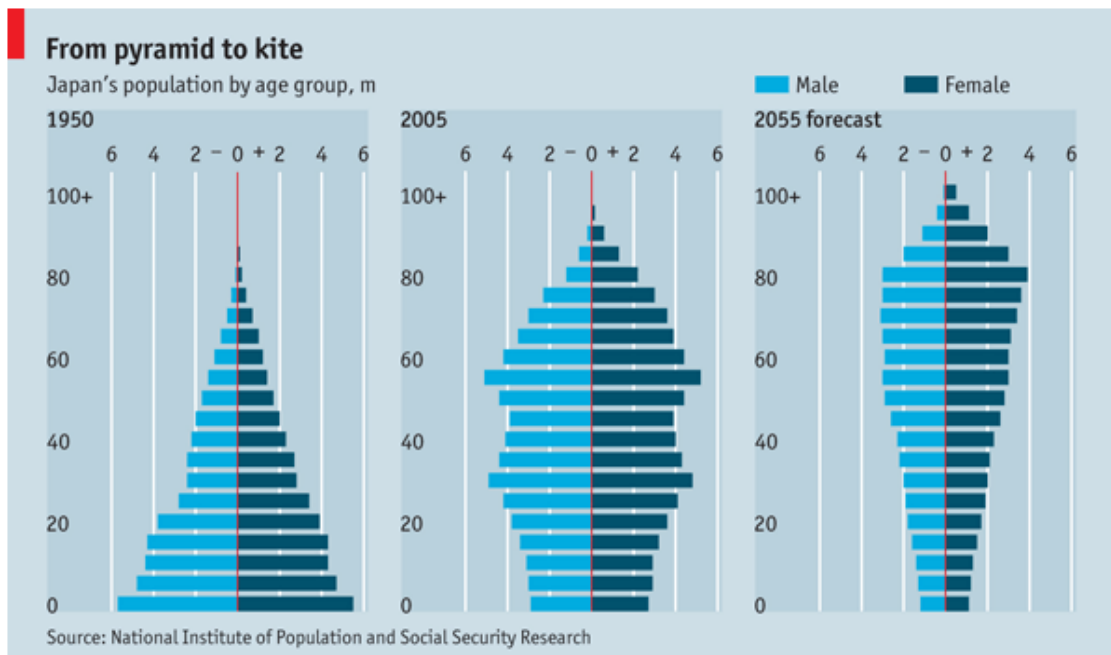
75ปี ซึ่งเป็นอันดับที่หนึ่งของโลกเช่นกัน (ที่มา www.helpage.org) ทำให้เห็นถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่มีมากขึ้นและมีสุขภาพแข็งแรง โดยญี่ปุ่นเป็นประเทศที่คนส่วนใหญ่นี้ถึงเป็นอันดับแรกเมื่อพูดถึงประเทศผู้สูงอายุหรือเรียกว่า Super-aged society แต่ในทางกลับกันก็แสดงให้เห็นถึงปัญหาของสังคมผู้สูงอายุในญี่ปุ่นก็ยังเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในการแบกรับภาระค่าครองชีพของรัฐบาลที่ต้องจ่ายเงินบำนาญ และ ผู้รับบำนาญเองที่มีค่าใช้จ่ายในการครองชีพไม่เพียงพอต่อบำนาญที่ได้รับจากรัฐบาล รวมทั้งปัญหาจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทำให้เกิดปัญหาสถานรับดูแลผู้สูงอายุเกิดความขาดแคลน

ภาพที่ 2.1 : จำนวนประชากรชายหญิงชาวญี่ปุ่น

ที่มา Statistics Bureau, MIC; Ministry of Health, Labour and Welfare.

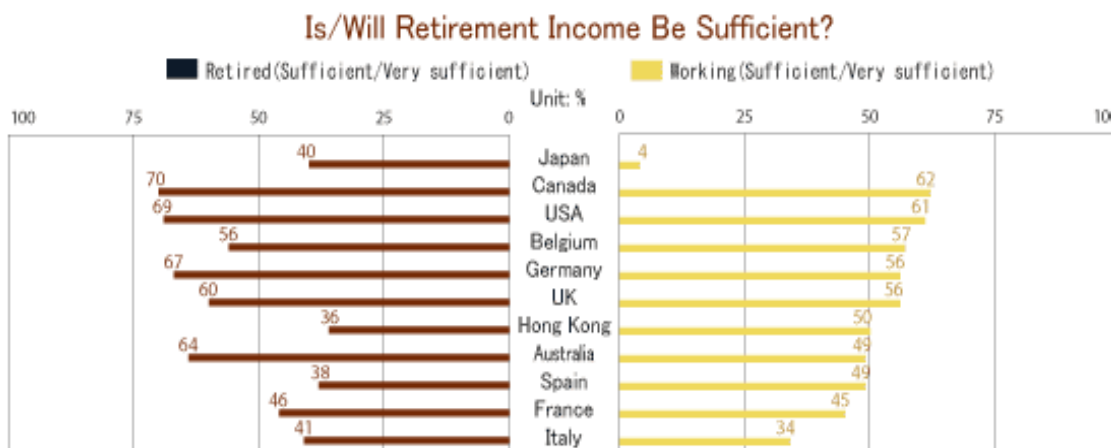
จากกราฟแสดงให้เห็นว่าผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากกว่าฐานอายุที่น้อยกว่า ซึ่งทำให้เกิดปัญหาด้านแรงงานขาดแคลนและสังคมผู้สูงอายุที่มีมากขึ้น

ภาพที่ 2.2 : แนวโน้มจำนวนประชากรชาวญี่ปุ่น แบ่งตามช่วงอายุ

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าชาวญี่ปุ่นยังมีแนวโน้มที่จะมีอายุยืนยาวเพิ่มมากขึ้น ทำให้กราฟพยากรณ์ประชากรในปี 2055 ของสำนักวิจัยประชากรและสังคมแห่งชาติของญี่ปุ่น ประเมินว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นมากขึ้น และมีอัตราการเกิดของประชากรวัยเด็กน้อยลง

เนื่องจากญี่ปุ่นมีการจัดตั้งระบบประกันดูแลระยะยาวแห่งชาติ(National Long-term care insurance system) ตั้งแต่ปีพศ2543 ให้บริการด้านการส่งเคราะห์สุขภาพและการแพทย์ที่จำเป็นอย่างครอบคลุมถ้วนหน้า ส่งเสริมหน่วยงานองค์กรเอกชนต่างๆเพื่อร่วมให้บริการภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาล และมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำทารุณกรรมผู้สูงอายุ การช่วยเหลือผู้คุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ มีนโยบายลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ดูแลบิดามารดาที่มีอายุมากกว่า 70ปี รวมถึงนโยบายให้แรงงานทุกคนสามารถลางานได้3เดือนเพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว มีสถานสงเคราะห์ที่พักรักษาสำหรับผู้สูงอายุที่ถูกกระทำทารุณกรรมหรือถูกทอดทิ้งกระจายครอบคลุมทั่วประเทศ นับเป็นเป็นก้าวที่สำคัญในการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุและส่งเสริมวัฒนธรรมการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว ซึ่งเป็นต้นแบบสำหรับประเทศอื่นๆ รวมทั้ง มีการนำทรัพยากรหรือต้นทุนทางสังคมมาใช้ประโยชน์ เช่น นำพื้นที่และอาคารโรงเรียนที่ถูกยุบและไม่ได้ใช้ประโยชน์มาพัฒนาเป็นสถานดูแลผู้สูงอายุ ภายใต้การดำเนินงานของภาคเอกชนและกำกับดูแลโดยเทศบาล(นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา)

ภาพที่ 2.3 : อัตราความเพียงพอของเงินบำนาญ

ที่มา longevity.ilcjapan.org

จากกราฟแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความไม่เพียงพอของบำนาญในการใช้จ่ายของผู้เกษียณอายุชาวญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่น

จากงานวิจัยของ วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์(2010,11) กล่าวว่า ปัญหาและการแก้ปัญหาของระบบบำนาญในประเทศต่างๆ ประเทศญี่ปุ่น มีหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้สูงอายุเป็นแบบ 3 ชั้น คือ ระบบบำนาญชั้นที่ 1 เป็นการจัดสรรเงินบำนาญ ผ่านระบบบำนาญแห่งชาติ(National Pension System)แบบ Flat Rate, ระบบบำนาญชั้นที่ 2 คือ ระบบบำนาญลูกจ้าง(Employees' Pension System)และ ระบบบำนาญชั้นที่ 3 คือ ระบบบำนาญของลูกจ้างแบบสมัครใจ(Voluntary Corporate Pension System for Employees)ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรายได้ของผู้ออม โดยระบบบำนาญของรัฐจะครอบคลุมเงินบำนาญชั้นที่ 1 และ 2 โดยเป็นไปในลักษณะของ PAYGO (ไม่มีการเก็บสะสมไว้เป็นกองทุน) ขณะที่เงินบำนาญชั้นที่ 3 เป็นระบบบำนาญภาคเอกชน เมื่อสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ขณะที่อัตราการเกิดต่ำลง ระบบบำนาญของรัฐแบบ PAYGO จึงส่งผลต่อฐานะการคลังของประเทศค่อนข้างมาก จากความไม่สมดุลระหว่างเงินรายรับจากภาษีเงินได้ และเงินที่ต้องจ่ายบำนาญ ในปี ค.ศ.2004 รัฐบาลญี่ปุ่นจึงได้มีการปฏิรูประบบบำนาญแห่งชาติขึ้น โดยหันมาให้ความสำคัญกับระบบ Defined Contribution (ระบบที่กำหนดอัตราการสมทบของผู้มีสิทธิเป็นสัดส่วนกับรายได้หรืออัตราคงที่ แล้วนำเงินสมทบนั้นมาสะสมในกองทุน ในกรณีนี้จะไม่สามารถบอกได้แน่นอนว่าผลประโยชน์สุทธิจะเป็นเท่าไร) มากขึ้น แต่ก็มีปัญหาเกิดขึ้นมากมายในระหว่างกระบวนการปฏิรูป เช่น ปัญหาการไม่จ่ายเงินสมทบ ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลที่ผิดพลาด ไม่ครบถ้วนหรือสูญหาย เป็นต้น รัฐบาลได้มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาโดยปรับปรุงระบบการจัดเก็บเงินในหลายรูปแบบ เช่น มีการหักเงินสมทบจากเงินเดือนของผู้ประกันตนเข้ากองทุนบำนาญผ่านทางสถาบันการเงิน การนำระบบ Internet และ E-mail มาใช้จัดเก็บข้อมูลและบริหารเงินกองทุน การใช้

เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น ออกบัตรสมาร์ทการ์ด ซึ่งบรรจุข้อมูลบุคคลไว้โดยละเอียด ซึ่งช่วยลดปัญหาได้บางส่วน ปัญหาการปฏิรูประบบบำนาญขึ้นต้นในญี่ปุ่น ปัญหาส่วนใหญ่คือ โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานทางภาครัฐยังไม่แข็งแรงและไม่ค่อยให้ความสนใจกับบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นประชาชน หรือหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งควรต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การย้ายถิ่นฐานของชาวญี่ปุ่นวัยเกษียณ

สุดปรารณา ดวงแก้ว(2015) ทำการศึกษาเรื่อง การย้ายถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น กรณีศึกษาคนญี่ปุ่นในวัยเกษียณในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยหลักที่คนญี่ปุ่นพึงพอใจในการทำงานที่เชียงใหม่มากกว่าที่ญี่ปุ่น ได้แก่ 1) การมีอิสระจากกฎเกณฑ์ทางสังคมญี่ปุ่นที่เคร่งครัด 2) ค่าครองชีพที่ถูกว่าเมื่อเทียบกับที่ญี่ปุ่น 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิต 4) ความง่ายต่อการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทย 5) การมีกลุ่มคนญี่ปุ่นที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตที่เชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่า การย้ายถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตที่เชียงใหม่เป็นการย้ายถิ่นของประชากรจากประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่กว่าย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดเล็กกว่า เพื่อการดำเนินชีวิตหลังเกษียณ การย้ายถิ่นฐานรูปแบบนี้เป็นการย้ายถิ่นที่ไม่มีความจำเป็นต้องย้าย แต่เป็นการเคลื่อนย้ายตามความประสงค์ระดับปัจเจกบุคคลที่ต้องการเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต คนญี่ปุ่นเคลื่อนย้ายไปเชียงใหม่เพื่อค้นหาการดำเนินชีวิตที่ดีกว่าทั้งทางร่างกายและจิตใจ

คนญี่ปุ่นอายุ 55 ปีขึ้นไป เริ่มปลดเกษียณจากการทำงานแล้ว รวมทั้งกลุ่มสมรสส่วนใหญ่เลือกมาเที่ยวเมืองไทย และมาใช้ชีวิตโดยไม่ใช่เป็นนักท่องเที่ยวทั่วไป ไม่ใช่เป็นการทำงานหรือหารายได้เพื่อยังชีพ ชาวญี่ปุ่นที่ใช้ชีวิตอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ต้องการ ความเชื่อมั่นอันดับแรกคือมีผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีศักยภาพทางด้านภาษา ส่วนคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คุณทานากะกล่าวว่า สิ่งที่เขาเจอในประเทศไทยคือ ระบบประกันที่ดีๆ เพราะคนสูงอายุอยากได้ความมั่นใจในเรื่องระบบประกัน ส่วนคนสูงอายุในประเทศไทยญี่ปุ่น ถ้าเป็นข้าราชการจะได้รับเงินบำนาญสูงเป็นกลุ่มคนเกษียณที่รวย รองลงมาคือ พนักงานบริษัท ส่วนกลุ่มคนไม่มีงานทำพอถึงวัยเกษียณจะได้รับเงินในแต่ละเดือนจากอำเภอ ส่วนตัวคุณทานากะได้รับเงินเกษียณคิดเป็นเงิน ไทย ราว 4 หมื่นบาท ในญี่ปุ่นถือว่าไม่มาก (หนังสือพิมพ์ โปสต์ทูเดย์ วันที่ 17 ตุลาคม 2556)

2.4 แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

ไซมอน(Simon, 1960 : 241 อ้างถึงใน อรุณี ลอมเสรษฐี 2554 : 48) การตัดสินใจในความเป็นจริงการตัดสินใจที่มีเหตุผลสมบูรณ์ที่สุดนั้นมักไม่เกิดขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจมักมีข้อจำกัดในเรื่องความรู้ความสามารถ ตลอดจนข้อจำกัดในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้จะมีนิสัยค่านิยมในตัวผู้ตัดสินใจเป็นเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจเอนเอียงไปทางใดก็ได้ ไซมอนจึงมีความเห็นว่า การแก้ปัญหาต่างๆ ทางการบริหารจึงไม่อาจหวังผลเลิศได้เสมอไป เหมือนการตัดสินใจในการแก้ปัญหาอื่นๆ เหตุนี้ การตัดสินใจจึงเกี่ยวกับการเลือกทางและปฏิบัติตามทางเลือกที่เห็นได้ว่าจะให้ผลเป็นที่น่าพอใจ

นภา หอมอ่อน (2545 : 16) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจของบุคคลขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ที่ตัดสินใจ ได้แก่ ประสบการณ์ การรับรู้ ค่านิยม ลักษณะนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ ระดับการศึกษา คุณลักษณะส่วนบุคคล หรือ บุคลิกภาพ ความพร้อมหรือวุฒิภาวะความเชื่อ ความรู้หรือความรอบรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลและการต้องการให้ตัวเองเป็นศูนย์กลาง การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ได้แก่ เวลา สถานที่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ ขนบธรรมเนียมประเพณี และการตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลกลุ่มเพื่อนที่ผู้ทำการตัดสินใจได้คบหาสมาคมอยู่

จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจดังกล่าวจะเริ่มจากปัญหาที่เกิดขึ้น ทางเลือกของปัญหา การประเมินทางเลือกของปัญหา พร้อมทั้งการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

ทฤษฎีการตัดสินใจ(Nitipon 2015) เป็นวิธีการเชิงระบบและเชิงวิเคราะห์เพื่อใช้ศึกษาการตัดสินใจ วิธีการเชิงระบบคือ มีปัจจัย (Input) มีกระบวนการ (Process) และ ผลลัพธ์ (output)

วิธีการเชิงวิเคราะห์ คือ การใช้เหตุผล (logic) พิจารณาตัวแปรทุกตัวที่หาได้หรือข้อมูลที่มีอยู่พิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้โดยใช้เครื่องมือหรือเทคนิคเชิงปริมาณ

ขั้นตอนในทฤษฎีการตัดสินใจ (กระบวนการตัดสินใจ) คือ 1. กำหนดปัญหาให้ชัดเจน 2. จำแนกทางเลือกที่เป็นไปได้ 3. ในแต่ละทางเลือกชี้ผลลัพธ์ที่ได้ 4. แสดงผลได้ – ผลเสีย ในแต่ละส่วนผสมของทางเลือกรวมทั้งผลได้ - ผลเสียของผลลัพธ์ 5. เลือกเทคนิคการตัดสินใจเชิงคณิตศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมาะสมมาใช้ 6. นำเทคนิคมาใช้ และทำการตัดสินใจ

รูปแบบของการตัดสินใจ

แบบที่ 1 การตัดสินใจภายใต้ความแน่นอน

แบบที่ 2 การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง

แบบที่ 3 การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ ฟันกระยะยาวของชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย
 วิชชากร วนสันทังวงศ์ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฟันกระยะยาวของ
 นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในเขต อ.เมือง จ. เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นให้
 ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่ และประเพณีไทยในเมืองเชียงใหม่ เป็นอันดับต้น
 ซึ่งเป็นปัจจัยในการตัดสินใจฟันกระยะยาว และชาวญี่ปุ่นก็ให้ความสำคัญกับสภาพอากาศในเมือง
 เชียงใหม่ซึ่งเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาในการตัดสินใจฟันกระยะยาวที่เมืองเชียงใหม่ของชาวญี่ปุ่น
 และปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นเลือกฟันในประเทศนั้นๆ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านอากาศ อาหาร
 ความเป็นมิตรของผู้คน ค่าครองชีพถูก ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาภาคส่วนเพื่อรองรับการย้ายถิ่น
 ฐานของชาวญี่ปุ่น

เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ อรไท โสภารัตน์(2552) ทำการศึกษาเรื่อง การฟันกระยะ
 ยาวของคนญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่: การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดในช่วงก่อนและหลังการฟันัก โดย
 ผลการวิจัยระบุว่า ปัจจัยด้านค่าครองชีพในจังหวัดเชียงใหม่ค่อนข้างต่ำกว่ามากเมื่อเทียบกับค่าครอง
 ชีพในประเทศญี่ปุ่น ความปลอดภัยและความมั่นคงต่อร่างกายและต่อทรัพย์สิน และความเป็นมิตร
 และลักษณะความเป็นเอเชียของคนไทยเป็นปัจจัย3อันดับแรกที่ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญและพิจารณา
 มากที่สุดเมื่อทำการตัดสินใจฟันกระยะยาว อย่างไรก็ตาม ความปลอดภัยและความมั่นคงเป็นปัจจัย
 เพียงตัวเดียวที่พบว่าค่าคะแนนของความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับต่ำกว่าความคาดหวังที่
 นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นคาดไว้ก่อนที่จะมาฟันัก

พีระพัฒน์ ธาภาส ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบลองสแตย์ของ
 นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาฟันักที่จังหวัด
 เชียงใหม่เป็นเวลามากกว่า 30 วันขึ้นไปส่วนใหญ่อยู่ในอายุระหว่างอายุ 40-60 ปี คิดเป็นร้อยละ
 49.17 และอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 36.67 ซึ่งกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 60ปี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่
 เกษียณอายุแล้ว และปัจจัยที่เลือกท่องเที่ยวแบบลองสแตย์ในจังหวัดเชียงใหม่คือ ค่าครองชีพที่ต่ำ
 กว่าประเทศญี่ปุ่น และอาหารการกินที่หลากหลายสืบเนื่องจากค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารต่อมื้อไม่สูง
 เกินไปและสามารถซื้อหาได้สะดวก รองลงมาคือปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเป็นมิตร

ไมตรีของคนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับดีคือ การได้รับการสนับสนุนในการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐของไทยและของทางประเทศญี่ปุ่นที่กำลังมีโครงการส่งเสริมให้ผู้เกษียณอายุเดินทางออกไปท่องเที่ยวแบบลองสเตย์ในต่างประเทศที่มีค่าครองชีพต่ำกว่า เพื่อลดภาระด้านค่าใช้จ่ายของผู้เกษียณอายุและรัฐบาลไทยก็เริ่มมีการสนับสนุนการท่องเที่ยวในรูปแบบลองสเตย์เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางมาท่องเที่ยวแบบลองสเตย์ในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น

กชพิน แองเจลิน ชุ่มเย็น ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย กรณีศึกษานักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจและเหตุผลในการเลือกท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเพราะว่า สนใจวัฒนธรรมประเพณีเป็นอันดับต้น และ มีความปลอดภัยเป็นอันดับสองรองลงมา และวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยคือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และชมสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละในจำนวนเท่ากัน การวิจัยในกลุ่มนักท่องเที่ยวแสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นที่เลือกจะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 100 จากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นทั้งหมด 26 คน ซึ่งทำให้เห็นถึงความคาดหวังสูงที่จะกลับมาท่องเที่ยวในวัยเกษียณของผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่ประเทศไทย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ได้ศึกษาเรื่องสังคมผู้สูงอายุหรือที่เรียกว่าวัยเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่ยังคงมีสุขภาพแข็งแรงและมองหากิจกรรมและสถานที่ที่จะใช้ดำเนินชีวิตในบั้นปลายพร้อมทั้งรักการท่องเที่ยวและมองหาสถานที่และกิจกรรมที่จะสามารถทำให้ใช้ชีวิตในบั้นปลายได้อย่างมีความสุข งานวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญต่างๆที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเจตคติ ทัศนคติ และ ปัจจัยด้านประสบการณ์ส่วนบุคคล

งานวิจัยต่างๆที่ได้นำมาศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดตัวแปรในกรอบแนวคิดและขอบเขตงานวิจัยและสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) ชนิดเชิงสำรวจ(Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาสอบถามเจตคติ ความคิดเห็น และ ศึกษาปัญหาและข้อลำบากในการใช้ชีวิต เพื่อหาแนวทางปรับปรุงภาคการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ชาวญี่ปุ่นที่ทำงานและพักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระยะเวลาการพำนักอาศัยมากกว่า 30 วันขึ้นไป ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนทำให้จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น ชาวญี่ปุ่นที่ทำงานบริษัทในเขตสุขุมวิท ทองหล่อ เพลินจิต สีลม สาทร โดยสุ่มจากตัวอย่าง 100 คน ใช้วิธี Non-probability sampling (เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น) ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติไว้ว่าเป็นบุคคลถือสัญชาติญี่ปุ่นพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานครมากกว่า 30วันขึ้นไป

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเพียง 1 ข้อ และ ชนิดเลือกตอบ ได้ 3 ข้อ และ คำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพื่อสอบถามประสบการณ์และความคาดหวัง โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต จุดประสงค์ในการมาพำนักอาศัย และระยะเวลาในการพักอาศัย ประเภทที่พัก ค่าใช้จ่าย และ ความคิดเห็นรวมถึงประสบการณ์ทั้งในด้านดีและไม่ดีในการดำเนินชีวิตในกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนชีวิตหลังเกษียณอายุการทำงาน และปัจจัยในการตัดสินใจพำนักในกรุงเทพมหานครหลังเกษียณ และ แนวโน้มในการตัดสินใจ โดยมีแบบสอบถามให้เลือกตอบโดยระบุถึงปัจจัยที่สำคัญที่สุด 3 ประการ ในการเลือกที่พักหลังวัยเกษียณ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและข้อเสนอแนะ และคำแนะนำของชาวญี่ปุ่นสำหรับการพัฒนาเพื่อการพักอาศัยของชาวญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพรรณนา ประเภทความถี่ ร้อยละ

วัตถุประสงค์	ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์
ปัจจัยส่วนบุคคล	<u>ส่วนที่ 1</u> 1 เพศ 2 อายุ 3 ระดับการศึกษา 4 สถานภาพสมรส	ร้อยละแยกตามเพศ ร้อยละแยกตามกลุ่ม ร้อยละแยกตามระดับการศึกษา ร้อยละแยกตามสถานภาพสมรส
ปัจจัยด้านทัศนคติและประสบการณ์	<u>ส่วนที่ 2</u> 5.จุดประสงค์การพำนัก 6.ระยะเวลาในการพำนัก 7.บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยกัน 8.ประเภทที่พัก 9.ค่าเช่าต่อเดือน 10.ปัญหาและความลำบาก	ร้อยละแยกตามจุดประสงค์ ร้อยละแยกตามระยะเวลาพำนัก ร้อยละแยกตามบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ร้อยละแยกตามประเภทที่พัก ร้อยละแยกตามช่วงราคาค่าเช่า

		ร้อยละแยกตามหัวข้อปัญหา และข้อมูลเชิงเนื้อหาแยกตามประสบการณ์ด้านดี และ ไม่ดี
ปัจจัยกำหนดการตัดสินใจ	ส่วนที่ 3	
	11. สิ่งที่ยากทำเมื่อเกษียณ	ร้อยละของ 3 สิ่งที่ยากทำที่สุด หลังเกษียณ
	12. ความคิดในการย้ายถิ่นฐาน ไปต่างประเทศหลังเกษียณ	ร้อยละ ของคำตอบใช่ และ ไม่ใช่
	13. หัวข้อสำคัญในการเลือกที่อยู่อาศัยในต่างประเทศ	ร้อยละของหัวข้อประเด็นสำคัญที่ใช้ในการเลือกที่อยู่อาศัย
	14. ความคิดในการย้ายถิ่นฐาน มาอยู่กรุงเทพมหานครหลังเกษียณ	ร้อยละ ของคำตอบใช่ และ ไม่ใช่

ภาพที่ 3.1 : วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

วัตถุประสงค์	ข้อมูล	วิธีวิเคราะห์
ข้อเสนอแนะ	ส่วนที่ 4 15. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในการปรับปรุง	แยกตามประเด็นสังคม เศรษฐกิจ การคมนาคม การแพทย์

ภาพที่ 3.2 : วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพ โดยสุ่มจากตัวอย่าง 100 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	67	67
หญิง	33	33

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เป็น เพศชาย 67 คน คิดเป็นร้อยละ 67 เป็นเพศหญิง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-29	12	12
30-39	35	35
40-49	31	31
50-59	12	12
60-69	2	2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ(ต่อ)

70-79	8	8
มากกว่า 80ปีขึ้นไป	0	0

จากตารางที่ 4.2 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ ระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และ รองลงมา คือ ผู้ที่มีอายุ ระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	2
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ชั้นสูง	6	6
อนุปริญญา	7	7
ปริญญาตรี	63	63
ปริญญาโท	22	22

จากตารางที่ 4.3 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และระดับอนุปริญญา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	42	42
สมรส	49	49
หย่า	2	2
คู่สมรสเสียชีวิต	7	7

จากตารางที่ 4.4 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรสจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือ ผู้ที่มีสถานภาพโสด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 และผู้ที่มีคู่สมรสเสียชีวิตจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการนำเสนอ เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและประสบการณ์ของชาวญี่ปุ่นในการดำรงชีวิตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกผลตามแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจุดประสงค์ในการพำนักอาศัย

จุดประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
เรียน	3	3
ทำงาน	76	76
ท่องเที่ยว	12	12
ติดตามครอบครัว	4	4
ใช้ชีวิตหลังเกษียณ	3	3
อื่นๆ	2	2

จากตารางที่ 4.5 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน มีจุดประสงค์ในการพำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ในการเข้ามาทำงาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาคือ จุดประสงค์ในด้านการท่องเที่ยวระยะยาว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12 จุดประสงค์ด้านติดตามสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 และจุดประสงค์ในด้านการเรียนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เท่ากันกับ จุดประสงค์เพื่อใช้ชีวิตหลังเกษียณจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ส่วนจุดประสงค์อื่นๆระบุว่าเป็นมาพบเพื่อนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพำนัก

ระยะเวลาพำนักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
1-3 เดือน	12	12
3-6เดือน	9	9
6เดือน – 1 ปี	14	14
1-3ปี	30	30
3ปีขึ้นไป	35	35

จากตารางที่ 4.6 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน มีระยะเวลาในการพำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานครคือ ระยะเวลา 3ปีขึ้นไปจำนวน 35 คน คิดเป็น

ร้อยละ 35 และ 1-3 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และ 6 เดือน -1 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยกัน

บุคคลที่พำนักด้วย	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	65	65
สามี/ภรรยา	21	21
สามี/ภรรยา และลูก	8	8
อื่นๆ	6	6

จากตารางที่ 4.7 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ส่วนใหญ่เข้ามาพำนักอาศัย คนเดียว จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 65 พำนักอาศัยกับสามี/ภรรยา จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 21 ส่วนอื่นๆ คือ พำนักอาศัยกับเพื่อนคนไทย และ โฮมสเตย์

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของที่พักอาศัย

ประเภทที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรม	9	9
คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนต์	83	83
เกสเฮ้าส์	4	4
หอพักนักศึกษา / บ้านพัก บริษัท	0	0
อื่นๆ	4	4

จากตารางที่ 4.8 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ส่วนใหญ่พำนักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียมหรืออพาร์ทเมนต์ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 83 พำนักอาศัยโรงแรมจำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 9 และอื่นๆคือ บ้านโฮส

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าเช่าของที่พักต่อเดือน

ราคาที่พักต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10000 บาท	14	14
10001-30000 บาท	31	31
30001 – 50000 บาท	31	31

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าเช่าของที่พักต่อเดือน (ต่อ)

มากกว่า 50001 บาท	24	24
-------------------	----	----

จากตารางที่ 4.9 ชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ส่วนใหญ่มีค่าที่พำนักอาศัยต่อเดือน ราคาระหว่าง 10001-30000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 เท่ากันกับ ราคาระหว่าง 30001-50000 บาท จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 31 และราคา 50000 บาทขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหัวข้อปัญหาและความลำบาก

หัวข้อกังวล / สิ่งที่ไม่พอใจ	จำนวน	ร้อยละ
การสื่อสารด้านภาษา	27	16.77
ระบบการเดินทาง/ขนส่ง	41	25.47
เพื่อนคนไทยมีน้อย	8	4.97
ความรู้สึกถูกแบ่งแยก	6	3.73
การประชาสัมพันธ์ในเวลาฉุกเฉินสำหรับคนญี่ปุ่นมีน้อย	31	19.25
ความปลอดภัยในการใช้ชีวิตมีน้อย	10	6.21
ไม่มีสิทธิ์เลือกตั้ง	0	0
ระยะเวลาพำนักอาศัยหรือระบบวีซ่าไม่ดี	5	3.11
ไม่มี	31	19.25
อื่นๆ	2	1.24

จากตารางที่ 4.10 จากการศึกษาพบว่า หัวข้อปัญหาและความลำบากสำหรับชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร อันดับแรก คือระบบการเดินทาง/ขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 25.47 รองลงมาคือการประชาสัมพันธ์ในเวลาฉุกเฉินสำหรับคนญี่ปุ่นมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 19.25 และเรื่องการสื่อสารด้านภาษา คิดเป็นร้อยละ 16.77 ตามลำดับ ส่วนอื่นๆคือ ความลำบากที่ต้องปรับความคิดตามสังคมไทย และ ความลำบากที่เจอคนญี่ปุ่นที่แปลกๆกันเอง

คำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาประสบการณ์ส่วนบุคคลของชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสรุป ทั้งด้านดี และ ไม่ดี โดยวิเคราะห์แบ่งตามหัวข้อได้ดังนี้

ประสบการณ์เรื่องที่ดี

สามารถเดินทางภายในประเทศไทยได้สะดวกและไปต่างประเทศในภูมิภาคได้สะดวก ค่าครองชีพถูก

ผู้คนเป็นมิตร คนไทยใจเย็น คนไทยใจดี ยิ้มเก่งและใจดีกว่าคนญี่ปุ่น
 อาหารอร่อย มีอาหารหลากหลาย มีผลไม้หลากหลายและผลไม้อร่อย
 มีประเพณีเช่นสงกรานต์ ทำให้สามารถรีเฟรชตัวเองได้ดี
 มีอาหารญี่ปุ่นและคนญี่ปุ่นอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากทำให้รู้สึกสบายใจ
 คนไทยเข้าใจความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี
 ประสบการณ์ที่ดีที่ไม่สามารถหาที่ญี่ปุ่นได้ เช่นวัฒนธรรมไทย ประสบการณ์ด้านการ
 ทำงาน และความสะดวกในการเดินทางไปต่างประเทศ

มีสถานที่พักผ่อนมากมาย รู้สึกสบายในการพักผ่อนในประเทศไทย
 มีเพื่อนคนไทยมากมาย
 เป็นจุดศูนย์กลางคนมากมายได้เพื่อนหลายประเทศทั่วโลก
 ไปเที่ยวทั่วกรุงเทพ สนุกมาก กรุงเทพสวย สนุก สุดยอด
 ให้เกียรติคนญี่ปุ่น
 มีทั้งคนใจดี และคนเคร่งครัด แต่ก็มีรอยยิ้ม และ ผู้หญิงไทยเก่ง
 ประเทศไทยมีเสน่ห์
 ผมมาไทยตั้งแต่อายุ 20 ปี ยุคที่มีแค่รถบัส แต่หลังจากไปๆกลับๆอยู่หลายครั้ง จนมาอยู่
 ยาวเป็นปี ทำให้รู้สึกว่าเมื่อกลับไปเยี่ยมบ้านที่ญี่ปุ่นแล้วรู้สึกแปลกใจตัวเองที่อยากกลับมาประเทศ
 ไทยอีกเร็วๆ

เมื่อลองได้อยู่อาศัยแล้ว และเทียบกับญี่ปุ่นก็คิดว่าไทยมีหัวข้อที่น่าพึงพอใจอยู่มากกว่า
 ญี่ปุ่น

ประสบการณ์ในเรื่องที่ไม่ดี

รถติดมาก ระบบการคมนาคมไม่ดี ป้ายภาษาอังกฤษมีน้อย
 ระบบวีซ่า ยุ่งยาก ลำบาก
 มีคนญี่ปุ่นมากเกินไป อยู่กันอย่างหนาแน่น
 บางคนคิดว่าเพราะเป็นคนญี่ปุ่น มีเงินมาก ก็จะหาวิธีทางเอาเงินจากคนญี่ปุ่นทำให้
 ความรู้สึกที่ดีกลายเป็นความทรงจำที่ไม่ดี
 รถไฟฟ้า เวลาเกิดเหตุฉุกเฉินไม่มีประกาศภาษาญี่ปุ่นให้ทราบ ทำให้ไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น
 ทำไมคนถึงวุ่นวายกันใหญ่
 แท็กซี่ปฏิเสธผู้โดยสาร ไม่กมมิเตอร์
 อ่านภาษาไทยไม่ได้ เวลาขึ้นรถเมล์ก็ไม่มีภาษาอังกฤษ

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเกษียณอายุการทำงานและแนวโน้มการตัดสินใจ

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม 3 สิ่งที่ยากทำที่สุดเมื่อเกษียณอายุ

สิ่งที่ยากทำ	จำนวน	ร้อยละ
มุ่งในงานอดิเรก	59	25.11
ออกกำลังกาย เล่นกีฬา	40	17.02
ท่องเที่ยวต่างประเทศ	65	27.66
อาสาสมัครช่วยเหลือสังคม	25	10.64
เรียนภาษา วัฒนธรรม	19	8.09
ทำไร่ทำสวน	17	7.23
หางาน/ทำงานในวัยเกษียณ	9	3.83
อื่นๆ	1	0.43

จากตาราง 4.11 จากการศึกษาพบว่า 3 สิ่งที่ชาวญี่ปุ่นที่อาศัยในประเทศไทยอยากทำมากที่สุดในช่วงวัยเกษียณ อันดับแรก คือการท่องเที่ยวต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 27.66 รองลงมาคือ การทำในงานอดิเรก คิดเป็นร้อยละ 25.11 และเรื่องการออกกำลังกายเล่นกีฬา คิดเป็นร้อยละ 17.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานออกนอกประเทศญี่ปุ่นหลังจากเกษียณอายุหรือไม่

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	53	53
ไม่ใช่	19	19
ยังไม่แน่ใจ	28	28

จากตาราง 4.12 จากการศึกษาพบว่าชาวญี่ปุ่นจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53 คิดว่าอยากใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณในต่างประเทศ และ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 คิดว่าไม่อยากใช้ชีวิตหลังเกษียณในต่างประเทศ และ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ยังไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละหัวข้อสำคัญของชาวญี่ปุ่นในการเลือกที่อยู่อาศัยในต่างประเทศหลังวัยเกษียณ

ประเด็นในการเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ค่าครองชีพถูก	53	22.75

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละหัวข้อสำคัญของชาวญี่ปุ่นในการเลือกที่อยู่อาศัยในต่างประเทศหลังวัยเกษียณ (ต่อ)

อากาศดี อยู่สบาย	48	20.60
ระบบการแพทย์ที่ดีและเพียงพอ	39	16.74
ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน	67	28.76
การเดินทางสะดวก	14	6.01
คนไม่พลุกพล่าน เงียบ	5	2.15
สถานพำนัก ระบบผู้ดูแลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น	5	2.15
มีสิทธิครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในประเทศนั้น	2	0.86

จากตาราง 4.13 จากการศึกษาพบว่า ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นอันดับแรก คิดเป็น ร้อยละ 28.76 และเรื่อง ค่าครองชีพถูก เป็นอันดับที่สอง คิดเป็นร้อยละ 22.75 และ รองลงมาคือ เรื่องอากาศดี อยู่สบาย คิดเป็นร้อยละ 20.60

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่กรุงเทพมหานครหลังวัยเกษียณ

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
อยาก	49	49
ไม่อยาก	18	18
ยังไม่แน่ใจ	33	33

จากตาราง 4.14 จากการศึกษาพบว่าชาวญี่ปุ่นจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49 คิดว่าอยากใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณในกรุงเทพมหานคร และจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18 คิดว่าไม่อยากใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานคร และ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ยังไม่แน่ใจ

4.4 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของชาวญี่ปุ่น

ในการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของชาวญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานครได้สอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิดตามความคิดเห็นของชาวญี่ปุ่น ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะทางด้านระบบขนส่งคมนาคม

การคมนาคมควรเป็นระบบที่ดี

ควรเร่งทำระบบทางด่วนต่างเมือง เช่น ไป ชลบุรี ระยอง ปราณบุรี อุทยา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อที่คนญี่ปุ่นที่มาทำงานที่ประเทศไทย จะไม่ต้องแออัดก็รถติด และสามารถอยู่อาศัยในต่างจังหวัดและเดินทางเข้ากรุงเทพได้สะดวกขึ้น

ควรแก้ไขปัญหาเรื่อง แท็กซี่ไม่กมิตเตอร์ สำหรับคนต่างชาติ

ควรมีระบบการขนส่งสาธารณะที่ดีขึ้น

ควรมีระบบการเข้าถึงสนามบินคอนเมืองที่ดีกว่านี้

หากมีระบบรถไฟฟ้าที่ขยายมากขึ้นก็จะทำให้การเดินทางไปได้ไกลและสะดวกขึ้น

ควรลดปัญหารถติดในเมือง

ควรมีทางเดินเท้าให้ชัดเจนและมากขึ้น

ควรมีการให้ข้อมูลภาษาญี่ปุ่นในการใช้บริการสาธารณะ หรือมีป้ายภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะทางด้านสาธารณูปโภค

ควรเตรียมพร้อมในเรื่องระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างผังเมืองที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะทางการแพทย์

ควรมีระบบทางการแพทย์ การรักษาพยาบาลที่เพียงพอ

ระบบการแพทย์ที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะในเรื่องค่าครองชีพ

ในอนาคตควรมีค่าครองชีพที่ถูกลงกว่านี้

ยังมีพื้นที่ที่ค่าครองชีพสูงเป็นพิเศษในบริเวณที่มีคนญี่ปุ่นอยู่มาก

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ผู้คนอหฺยาศัยไมตรีดี

การบริการสังคม

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย และ เมืองเชียงใหม่แล้ว มาเลเซียน่าจะเป็นเมืองที่เหมาะสมกับกลุ่มสมรสที่เกษียณแล้วใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน แต่หากใช้ชีวิตคนเดียวหรือกลุ่มสมรสเสียชีวิตแล้วจะใช้ชีวิตอยู่ในมาเลเซียได้ยาก ส่วนสำหรับเมืองเชียงใหม่แล้ว อากาศดี และมีสังคมและชุมชนสำหรับชาวญี่ปุ่น แต่ ในกรุงเทพมหานครแล้ว เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีในด้านการแพทย์ที่วางใจได้

เป็นกังวลในด้านค่าครองชีพที่มีแนวโน้มจะสูงขึ้นในกรุงเทพมหานคร

หากนึกถึงประเทศไทยในอีก 50-100ปีข้างหน้าแล้ว สิ่งที่สำคัญคือการวางแผน
โครงสร้างนโยบาย และ การกำหนดกฎทางสังคม และให้ความรู้ผ่านทางการศึกษาที่โรงเรียน
ไม่ปล่อยให้สังคมเป็นไปในรูปแบบเดิมๆที่ผ่านเพราะจะทำให้สังคมไม่ก้าวหน้า คิดว่าเรื่อง
การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก

เมื่อก่อนไทยเป็นประเทศที่ใช้ชีวิตอยู่ได้ลำบาก แต่หลังจากมีรถไฟฟ้ามหานครในเมืองเมื่อ
หลายปีก่อนก็ทำให้ที่อยู่สะดวกสบายขึ้น โรงพยาบาลก็มีบริการด้านการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นรองรับ
ผู้คนมีน้ำใจ แต่เรื่องรถแท็กซี่กับรถบัสก็ยังเป็นเรื่องยากสำหรับการดำเนินชีวิต

เรื่องภาษายังเป็นปัญหาที่สำคัญ ผมได้ไปซื้อตัวคู่มือแสดงทางวัฒนธรรมหลายเดือน
ก่อน แต่แม้ที่ตัวก็ยังอ่านไม่เข้าใจเพราะไม่มีภาษาอังกฤษ ชื่อหรือที่นั้นก็ไม่สามารถอ่าน
ได้ แนะนำว่าควรเก็บรายละเอียดในจุดนี้ เพื่อให้คนต่างชาติสามารถเข้าใจได้ ควรมีภาษาอังกฤษใช้
แพร่หลายมากขึ้น ในเรื่องป้ายบอกทาง หรือ ตัวการแสดงต่างๆ

ถ้าไม่มีขยะก็จะเป็นเมืองที่สวยงาม

ควรลดปัญหาเรื่องภานำเข้าสินค้าญี่ปุ่น

ควรมีกฎหมายควบคุมการเอาเปรียบลูกค้า โดยเฉพาะการเรียกลูกค้าชาวญี่ปุ่นเข้าร้าน
เชิงบังคับ (ที่ญี่ปุ่นถือว่าการบังคับลูกค้าเข้าร้าน การชวนในเชิงละเมิดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย)

ระบบการขอวีซ่าและระยะเวลาการพำนักที่ได้เพียง เป็ และต้องมีเงื่อนไขต่างๆ ควรมี
การยืดหยุ่นกว่านี้

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิต
หลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดย วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ และ สรุปคำถามปลายเปิดโดยแยกตามหัวข้อ
ปัญหาเพื่อวิเคราะห์หาประเด็นปัญหาที่เหมือนกัน กลุ่มเดียวกัน และขั้นตอนสุดท้าย คือ สรุปหัว
ข้อแนะนำ เพื่อทำการสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ได้แก่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการใช้ชีวิตชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อศึกษาหาแนวทางปรับปรุงภาคการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากผลการวิจัย มีสาระสำคัญที่สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 67 คน มีจุดประสงค์ในการพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานครเป็นเรื่อง การทำงาน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาการพำนักอาศัย 3 ปีขึ้นไป โดยสถานที่พำนักอาศัยเป็น คอนโดมิเนียม และ อพาร์ทเมนต์ ค่าเช่าที่พักต่อเดือน อยู่ที่ 10,000-30,000 บาท และ 30,000-50,000 บาท เป็นสัดส่วนร้อยละที่เท่ากัน โดยแบ่งตามหัวข้อสรุปผลการวิจัยตามข้อมูลทั่วไปซึ่งเป็นรูปแบบและการดำเนินชีวิต และ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และ แนวทางการปรับปรุงภาคบริการ ได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลรูปแบบและการดำเนินชีวิตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อจุดประสงค์ในการทำงานเป็นอันดับต้น ส่งผลถึงระยะเวลาการอยู่อาศัยที่มากกว่า 3 ปีขึ้นไป เป็นอันดับต้น ทั้งนี้ชาวญี่ปุ่นที่มีเพศ อายุ และ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน แต่มีทัศนคติต่อกรุงเทพมหานครในด้านความปลอดภัยเป็นหลักซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชพิณ แองเจลิน ชุ่มเย็น ในเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย ที่กล่าวไว้ว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นจะคำนึงถึงปัจจัยทางด้านความปลอดภัยเป็นเหตุผลในการตัดสินใจในการเลือกเดินทางไปยังประเทศนั้นๆ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอื่นรองลงมาจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าครองชีพถูก อากาศดีอยู่สบาย และ ระบบการแพทย์ที่ดีและเพียงพอ

โดยทัศนคติในด้านการขนส่ง การเดินทางเป็นหัวข้อกังวลหลักของชาวญี่ปุ่นที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ปัญหาในด้านการสื่อสารภาษาในการดำเนินชีวิตประจำวันและเรื่องการ

ประชาสัมพันธสำหรับชาวญี่ปุ่นผู้พักอาศัยหรือผู้อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครในกรณีฉุกเฉินยังมีน้อย ในคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในด้านที่ดี ประสบการณ์ที่ดีทำให้สร้างเจตคติที่ดีกับชาว ญี่ปุ่น เช่น สังกมไทยที่ผู้คนเป็นมิตร อาหารหลากหลาย ส่วนประสบการณ์ด้านที่ไม่ดี ส่วนใหญ่เป็น ในเรื่องการคมนาคม และการให้ข้อมูลภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นที่ยังไม่เพียงพอเป็นต้น

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงภาคบริการ และ ข้อเสนอแนะในการพัฒนา กรุงเทพมหานครเพื่อให้ชาวญี่ปุ่นพำนักอาศัยได้สะดวกขึ้น

จากผลการวิจัยในคำถามจำแนกตามความคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่ กรุงเทพมหานครหลังวัยเกษียณหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49 ตอบว่าอยาก และ อีกร้อยละ 33 ตอบว่ายังไม่แน่ใจ และจากคำถามเรื่องข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในเรื่อง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้ขยายมาก ขึ้น ระบบรถไฟฟ้า ทางด่วน เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้การเดินทางสะดวกและการกระจายตัวของ คนญี่ปุ่นไปยังรอบๆเมือง ไม่แออัดเฉพาะในตัวเมืองกรุงเทพมหานครชั้นใน และควรมีกฎกำหนดที่ ชัดเจนป้องกันการเอาเปรียบจากระบบขนส่งสาธารณะเช่นแท็กซี่ และยังมีข้อเสนอแนะด้านการให้ ความรู้ผ่านระบบการศึกษาในเรื่องกฎของสังคมเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้ดีขึ้นในอนาคต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่ พำนักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจากสรุปผลการวิจัย วัตถุประสงค์ได้แก่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบและ ลักษณะการใช้ชีวิตชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อศึกษาหาแนวทาง ปรับปรุงภาคการบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30-39ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส และมีจุดประสงค์ในการพำนักอาศัย ในเรื่องการทำงาน จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ สถานภาพ ที่แตกต่างกัน รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดยที่พำนักอาศัยส่วนใหญ่เป็นคอนโดมิเนียม และ อพาร์ทเมนต์ ในระดับราคาสองกลุ่มเท่าๆกันคือ 10,0001-30,000 บาทและ 30,001-50,000 บาท ซึ่งชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการเลือกที่พำนักอาศัยโดยคำนึงถึงด้านความปลอดภัยเป็นหลัก และ

คำนึงถึงเรื่องค่าครองชีพที่ถูกเป็นอันดับต่อมา สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ อรไท โสภารัตน์(2552) ที่เห็นว่า ความปลอดภัยและค่าครองชีพที่ถูก เป็น 2 ใน 3 ปัจจัยแรกที่ชาว ผู้ปู้นให้ความสำคัญและพิจารณามากที่สุดเมื่อทำการตัดสินใจในการเลือกที่พำนักอาศัย และ ผลการวิจัยพบว่าหัวข้อปัญหาและความลำบากสำหรับชาวผู้ปู้นที่พำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันคือเรื่องระบบการเดินทางซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25.47 และการประชาสัมพันธ์ในเวลาฉุกเฉิน สำหรับคนผู้ปู้นมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 19.25 และผลจากคำถามปลายเปิดและข้อเสนอแนะทำให้ ทราบถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงทั้งในภาครัฐ ภาคบริการ และ ภาคเอกชน ในด้านระบบขนส่ง การ คมนาคม แท็กซี่ ซึ่งเป็นปัญหาหลักในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ยังต้องปรับปรุงภาคส่วน การ จัดการขยะ ด้านสิ่งแวดล้อมและระบบวิชาที่ควรเพิ่มระยะเวลาการพำนักสำหรับชาวผู้ปู้น เพื่อให้ ชาวผู้ปู้นตัดสินใจมาพำนักในกรุงเทพมหานครได้ง่ายขึ้น และจากผลการวิจัยรูปแบบการดำเนิน ชีวิตหลังเกษียณของชาวผู้ปู้น กลุ่มตัวอย่างมุ่งเน้นที่การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ การทำงาน อุดรึก และ การดูแลสุขภาพออกกำลังกาย ซึ่งสามารถนำมาปรับปรุงในด้านภาคบริการเพื่อให้ชาว ผู้ปู้นที่พำนักอาศัยในกรุงเทพมหานครได้รับความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุใน กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ทั้ง ทางด้านรูปแบบและลักษณะการใช้ชีวิตของชาวผู้ปู้นในกรุงเทพมหานครที่ว่าส่วนใหญ่พำนักที่ คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนต์ และปัจจัยหลักคำนึงถึงด้านความปลอดภัย ส่วนการตัดสินใจย้ายถิ่น ฐานมาพำนักในเขตกรุงเทพมหานครหลังวัยเกษียณนั้น อยากรมาอยู่กรุงเทพมหานครร้อยละ 49 และ อีกร้อยละ 33 ที่ยังไม่แน่ใจ การปรับปรุงภาคบริการที่ดีขึ้นเช่นการคมนาคม ความสะดวกในการ เดินทางและการเข้าใจถึงปัจจัยหลักในการเลือกที่พำนักอาศัยนั้น ทำให้กรุงเทพมหานครเป็น จุดหมายปลายทางหลักในการใช้ชีวิตหลังเกษียณของชาวผู้ปู้น และยังทำให้ภาคบริการของประเทศ ไทยมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นทั้งสำหรับชาวไทยและชาวต่างชาติเช่นชาวผู้ปู้นที่พำนักอาศัยใน กรุงเทพมหานครได้

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ชาวผู้ปู้นส่วนใหญ่มองหาความปลอดภัยในการใช้ชีวิตในกรุงเทพมหานคร ซึ่ง อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นตัวแทนของกลุ่มชาวผู้ปู้นผู้อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น หน่วยงานและผู้ประกอบการด้านที่พัก การให้บริการ หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมา ปรับแผนกลยุทธ์ ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและสร้างความปลอดภัยเพื่อดึงดูดชาวผู้ปู้น

ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยที่มีคุณภาพ มาผ่านกระยะยาว หรือ ใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างเหมาะสมและตรงกับลักษณะรูปแบบการใช้ชีวิต เช่น การนำเสนอข้อมูลที่เป็นภาษาญี่ปุ่นในภาวะฉุกเฉินเช่น เมื่อมีการหยุดการเดินทางของรถไฟฟ้า จากเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและรู้สึกถึงความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตในกรุงเทพมหานครได้อย่างเป็นปกติ รวมไปถึงทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรมีนโยบายสร้างความเชื่อมั่นในด้านการดูแลความปลอดภัย การเพิ่มการรักษาความปลอดภัยของชาวต่างชาติ และ ปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยของการบริการในหัวเมืองหลักของประเทศไทย เช่น การเพิ่มจำนวนตำรวจ การปรับปรุงมาตรฐานของยานพาหนะและผู้ขับขี่รถสาธารณะ การกำหนดมาตรการลงโทษด้านความปลอดภัย และดำเนินการลงโทษอย่างจริงจังกับผู้กระทำความผิด เช่น รถแท็กซี่ปฏิเสธผู้โดยสาร หรือรถแท็กซี่ไม่กมิตอร์ หรือ บริการคมนาคมที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญในการเลือกประเทศที่จะใช้ชีวิตหรือย้ายถิ่นฐานในวัยเกษียณนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้การสนับสนุนจัดทำโครงการส่งเสริมเพื่อที่จะให้ข้อมูลชาวญี่ปุ่นในการตัดสินใจเลือกกรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายปลายทางในการใช้ชีวิตในวัยเกษียณอายุ หรือจัดกิจกรรมให้ความรู้ เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มสูงในการเลือกกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่พำนักระยะยาวได้อย่างเหมาะสม หรือการออกแบบกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวญี่ปุ่นในวัยเกษียณอายุเช่น การเพิ่มมูลค่าของที่พักอาศัยโดยการเน้นตัวอักษรที่ใหญ่ อ่านง่าย มีภาษาญี่ปุ่นเพราะชาวญี่ปุ่นยินดีจ่ายค่าที่พักในระดับสูงกว่าคนไทยได้ เป็นต้น

5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มสำรวจกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นชาวญี่ปุ่นที่พำนักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตสุขุมวิท ทองหล่อ เพลินจิต สีลม สาทร ในช่วงเวลา 31 มีนาคม – 30 เมษายน 2558 ซึ่งอาจเป็นช่วงเวลาที่ชาวญี่ปุ่นบางกลุ่มอาจชีพหรือกลุ่มช่วงอายุพำนักอาศัย ด้วยเหตุนี้อาจส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ในครั้งนี้ไม่ครอบคลุมหรือมีความหลากหลายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในช่วงเวลาที่แตกต่างและหลากหลาย เพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- กชพิน แองเจลิน ชุ่มเย็น. 2555. พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวญี่ปุ่นในประเทศไทย กรณีศึกษานักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ . คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กรมการท่องเที่ยว , 2558, ประเภทและตัวกำหนดของการย้ายถิ่นที่อยู่ไปยังต่างประเทศ กรณีศึกษาชาวญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
- คณะสำรวจเศรษฐกิจ หอการค้าญี่ปุ่นไทย , การสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัทร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีครั้งแรก 2555, JCC
- เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ อรไท โสภารัตน์. 2552. การพำนักระยะยาวของคนญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่: การวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดในช่วงก่อนและหลังการพำนัก. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- ไทยแลนด์ลอสเตย์ ชาวญี่ปุ่นอยู่ไทยหลังเกษียณ , หนังสือพิมพ์ โปสทูเดย์ วันที่ 17 ตุลาคม 2556
- พีระพัฒน์ ธากาศ. 2551. ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบลอสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รายงานผลการอบรมหลักสูตรนโยบายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ณ TIC JICA (Tokyo International Center, Japan International Cooperation Agency) กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น วันที่ 21 กรกฎาคม ถึง 3 สิงหาคม 2556. นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา, กลุ่มอนามัยผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมสุขภาพ
- วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์ การออกแบบระบบบ้านอายุแห่งชาติ นโยบายและการจัดการ ส่วนวิจัยธุรกิจ 1 ฝ่ายวิจัยธุรกิจ. มิถุนายน 2557. สังคมผู้สูงอายุกับโอกาสธุรกิจที่รออยู่. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- วิชากร วณสัจจวงศ์. 2556. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจพำนักระยะยาวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในเขตอ.เมือง จ. เชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสุดา โสภา. 2556. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของชาวญี่ปุ่นที่มาพำนักระยะยาว (Long stay) ในจังหวัดเชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย
- สมาคม Thailand-Japan Longstay Promotion Association

บรรณานุกรม (ต่อ)

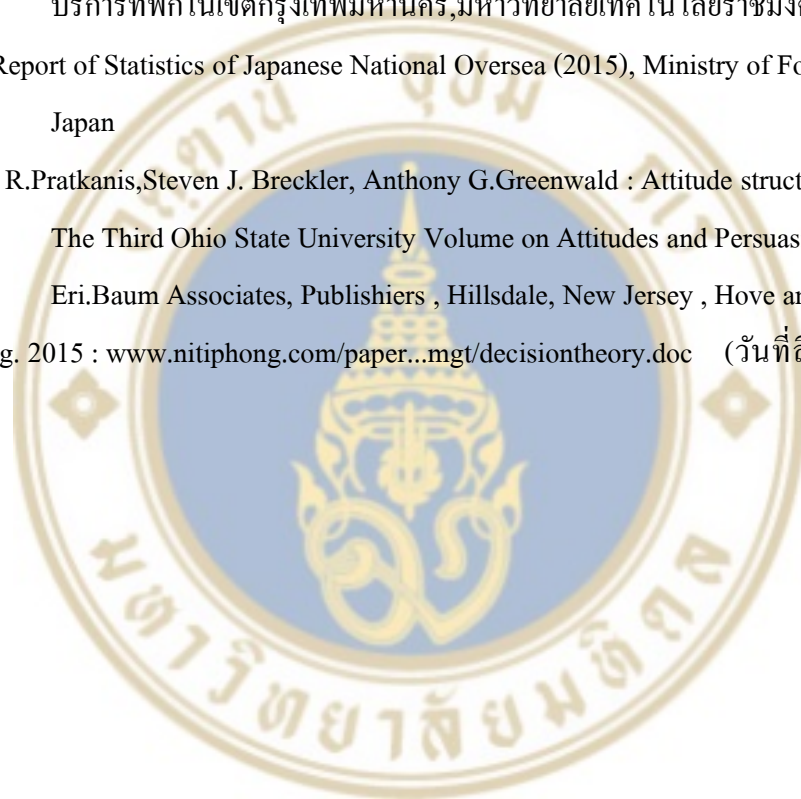
สุดปรารถนา ดวงแก้ว.2558 การย้ายถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น กรณีศึกษาคนญี่ปุ่นวัย
เกษียณในจังหวัดเชียงใหม่.สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีวิภา
ประเทศญี่ปุ่น

อรุณี ลอมเศรษฐี.2554. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการเลือกใช้
บริการที่พักในเขตกรุงเทพมหานคร,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Annual Report of Statistics of Japanese National Oversea (2015), Ministry of Foreign Affairs of
Japan

Anthony R.Pratkanis,Steven J. Breckler, Anthony G.Greenwald : Attitude structure and function ,
The Third Ohio State University Volume on Attitudes and Persuasion. Lawrence
Eri.Baum Associates, Publishers , Hillsdale, New Jersey , Hove and London

Nitiphong. 2015 : www.nitiphong.com/paper...mgt/decisiontheory.doc (วันที่สืบค้น 28 เมษายน
2558).

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

- () โสด () สมรส
() หย่า () คู่สมรสเสียชีวิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการดำเนินชีวิต

5. จุดประสงค์ในการพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร

- () เรียน () ทำงาน
() ท่องเที่ยว () ติดตามครอบครัว
() ใช้ชีวิตหลังเกษียณ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. บุคคลที่ท่านอาศัยอยู่ด้วยเมื่อพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร

- () อยู่คนเดียว () อยู่กับสามี/ภรรยา
() สามี/ภรรยา และลูก () อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ระยะเวลาที่พำนักอาศัยในกรุงเทพมหานคร

- () 1- 3 เดือน () 3 – 6 เดือน
() 6 เดือน – 1 ปี () 1-3 ปี
() มากกว่า 3 ปี ขึ้นไป

8. ประเภทที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร

- () โรงแรม () คอนโดมิเนียม/อพาร์ทเมนท์
() เกสเฮ้าส์ () หอพัก/บ้านพักบริษัท
() อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ค่าใช้จ่ายในการเช่าที่พักต่อเดือนในกรุงเทพมหานคร

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน () 10,001-30,000 บาท/เดือน
() 30,001 - 50,000 บาท/เดือน () มากกว่า 50,001 บาท/เดือน

10. สิ่งที่ท่านลำบากใจหรือไม่ชอบระหว่างพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร(เลือกได้สูงสุด 3 ข้อ)

- () การสื่อสารด้านภาษา
() ระบบการเดินทาง / ขนส่ง คมนาคม

- () มีเพื่อนคนไทยน้อย
- () ความรู้สึกถูกแบ่งแยกจากคนไทย
- () การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลสำหรับชาวญี่ปุ่นมีน้อยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
- () ความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตมีน้อย
- () ไม่มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
- () ไม่มี
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. ประสพการณ์ส่วนบุคคลในเรื่องที่ดีหรือข้อดีในการพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

.....

.....

.....

12. ประสพการณ์ส่วนบุคคลในเรื่องที่ไม่ดีหรือข้อเสียในการพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเกษียณของท่าน

13. คุณจะเกษียณอายุการทำงานเมื่ออายุเท่าใด

..... ปี

14. สิ่งที่คุณอยากทำมากที่สุด หลังเกษียณคือ (เลือกตอบ 3 ข้อ)

- () มุ่งในงานอดิเรก
- () ออกกำลังกาย เล่นกีฬา
- () ท่องเที่ยวต่างประเทศ
- () อาสาสมัครช่วยเหลือสังคม
- () เรียนภาษา/วัฒนธรรม
- () ทำไร่ ทำสวน
- () หางาน/ทำงานในวัยเกษียณ

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. คุณคิดว่าจะย้ายถิ่นฐานไปอยู่ต่างประเทศในวัยเกษียณหรือไม่

() ใช่

() ไม่ใช่

() ยังไม่แน่ใจ

16. ประเด็นสำคัญในการเลือกที่จะย้ายถิ่นฐานไปอยู่ในวัยเกษียณคือ (เลือกตอบได้ 3 ข้อ)

() ค่าครองชีพถูก

() อากาศดี อยู่สบาย

() มีระบบการแพทย์ที่ดีและเพียงพอ

() ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

() การเดินทางสะดวก

() ผู้คนไม่พลุกพล่าน เจียบสงบ

() มีสถานพำนักและระบบดูแลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

() มีสิทธิครองครองอสังหาริมทรัพย์ในประเทศนั้น

17. ท่านคิดว่าอยากย้ายถิ่นฐานมาพำนักที่กรุงเทพมหานครหลังเกษียณหรือไม่

() คิดว่าอยากย้ายมาพำนักที่ กรุงเทพมหานคร

() ไม่คิดว่าอยากย้ายมาพำนักที่ กรุงเทพมหานคร

() ยังไม่แน่ใจ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

18. ประเทศไทยและกรุงเทพมหานครควรมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างไรเพื่อให้ชาวญี่ปุ่นสามารถพำนักอาศัยในกรุงเทพมหานครได้สะดวกและดีขึ้น กรุณาแนะนำ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม